

SORUMLULUK DUYGUSU VE DİNE HİZMET ETMEK

Mesuliyet Şuuru Ne Demektir?

Âlimlerimiz, mesuliyeti (sorumluluğu) bir insanın görevlerini yerine getirip getirmediği, iman, amel, söz, fiil ve davranışlarının doğru olup olmadığı konusunda hesaba çekilmesi şeklinde tarif ederler. Zaten insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden birisi de ondaki bu sorumluluk şuurudur. Nitekim insan, akıl ve irade sahibi, sorumlu ve inanan bir varlıktır.

Mümin, mesuliyet insanıdır. O'nun Allah'a, Peygamber Efendimiz'e ve bütün Müslümanlara karşı bir sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk kendisini, yeri geldiğinde Allah için koşturma, yeri geldiğinde ise güzel ahlâkını gösterme şeklinde gösterir.

İnanan her Müslüman Allah'a verdiği sözde durmalı ve bu sorumluluğunun bilincinde hareket etmelidir. Peki, biz Allah'a ne söz vermiştik? Rabbimize karşı O'nun Rabbimiz olduğuna dair verdiğimiz söz ile ibadet ve kulluk için gönderildiğimiz gerçeğini düşündüğümüzde nasıl bir sorumluluk içinde olduğumuzu daha iyi anlarız.

Cenâb-ı Hakk'ın mümin kuluna verdiği en büyük nimet, şüphesiz ki iman nimetidir. Malum her nimet kendi cinsinden şükür ister. İman nimetinin şükrü, bu nimeti başka muhtaç sinelere götürmekle mümkün olacaktır. Bir müminin en büyük sorumluluğu işte bu duygu ve düşüncedir. Bir dönemde sahabe ile temsil edilen bu şerefli vazife, bugün Rabbimiz'in bir ihsanı olarak günümüzün inanmış sinelerinin omuzlarına yüklenmiş durumdadır. Elbette ki sahabe rolünü üstlenmek çok ağır, ancak bir o kadar da şerefli bir vazifedir.

Mesuliyet duygusuna sahip bir mümin, kendisine düşen vazifesini idrak eden, kulluğun ağırlığı altında belinin kemikleri çatır çatır çatırdayan, ibadet şuuruyla her an iki büküm yaşayan insandır.

Yolumuz hak yolu, düşüncemiz "hakki tutup kaldırmak", hedefimiz de gözlerimizi açıp-kapayıp Allah'ın rızasını araştırmaktır. Aslında bunun böyle olması bizim insan olmamızın sadakası ve iradelerimizin de hikmet-i vücûdudur. Hayatımızda, hayatın gayesini aramaya, ruhumuzda aşka ulaşmaya, vicdanlarımızda mesuliyet şuurunu kavramaya ve esası, temeli, ışığı, güç kaynağı iman ve aşk olan bir sistemin kaynağına uyananlara, ilim, sanat, ahlâk ve hikmet yollarını göstermeye kendimizi mecbur biliyor ve bu misyonun azad kabul etmez köleleri sayıyoruz.

Öyleyse rahat ve rehaveti bir kenara bırakarak "neme lâzım" şeytanî düşüncesinden sıyrılıp mesuliyetimizin gereğini yerine getirmeliyiz.

Efendimiz ve Ashabının Sorumluluk Duygusu

En büyük mesuliyet insanı Peygamber Efendimiz, tebliğinin her aşamasında muhataplarında sorumluluk duygusuna vurgu yapmıştır. Zira sorumluluk duygusuna sahip kimseler, şuurlu ve dikkatli hareket ederler.

Efendimiz, bazen bütün Müslümanları içine alacak şekilde, bazen de az veya çok belli bir topluluğu ihtiva edecek tarzda insanların sorumlu olduğunu belirtmiştir. Bazen de tek bir kişiye sorumluluğunu hatırlatmıştır.

Bir Mümin, Dine ve Vatana Hizmet Etmek İçin Nelere Dikkat Etmeli?

Öncelikle dinimizi öğrenmeliyiz. Bunun için de sağlıklı kaynaklardan temel dini bilgiler okunmalıdır. Elbette ki sadece bilmek yeterli değildir. Bilgiyle birlikte o bilginin hayata yansıtılması, yani yaşanması da önemlidir. Bir mesuliyet insanı, her şeyden önce ehl-i sünnet inancı çerçevesinde dinini öğrenmek ve öğrendiği şeyleri de yaşamakla mükelleftir.

Diğer bir mesele sabırlı olmaktır. Her konuda olduğu gibi hak ve hakikatleri insanlara duyurma noktasında da rehberimiz elbette Efendimiz'dir. O'nun nurlu hayatına baktığımızda bu mevzuda Efendimiz'in çok sabırlı olduğunu görüyoruz.

Malumunuz olduğu üzere en büyük belâ ve musibetlere Allah'ın en çok sevdiği kulları olan peygamberler maruz kalmışlardır. Buna rağmen bütün bu belâ ve musibetlere karşı en büyük sabrı yine onlar göstermişlerdir. Vatana, millete hizmet uğrunda elbette müminin önüne de pek çok engel çıkabilir. İşte onlar da her türlü engeli peygamber efendilerimizin (aleyhimüsselâm) hayatlarında gördüğümüz gibi sabırla aşmasını bilmelidirler.

Efendimiz'in İslâm'ı tebliğinde en mühim köşe taşlarından birisi de hoşgörü ve yumuşak huyluluktur. Kur'ân-ı Kerim Efendimiz'in insanlara yaklaşımındaki hoşgörü ve yumuşak huyluluğu şu ifadelerle anlatır: "O vakit, Allah'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın. Şayet sen, kaba, katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Şu hâlde onları affet; bağışlanmaları için duada bulun! (Umuma ait) işlerde onlara danış. Artık kararını verdiğin zaman da Allah'a dayanıp güven! Çünkü Allah, kendi-

sine tevekkül edenleri sever." (Âl-i İmran, 3/159)

Hilm, Efendimiz'e insanların paslı kalblerini açmak için verilmiş nurlu bir anahtar durumundadır. O, bu anahtarla pek çok sinenin kapısını açmıştır. Bizler de "sen, insanı sev; insanlığa hayran ol..!" duygu ve düşünceleriyle hilim sahibi olmalıyız.

Bir diğer mesele; Efendimiz'in insanlara yaklaşımında İslâm'ı tedricen, yani merhale merhale, adım adım anlattığını görüyoruz. Yirmi kilo taşıyabilecek birisine elli kilo yük yüklendiği takdirde bu, o kişinin sakatlanmasına sebep olabilir. Allah Resûlü, muhataplarının seviyelerine göre muamelede bulunmuş ve dini hakikatleri birden değil, alıştırma alıştırma, sevdire sevdire anlatmış, bu şekilde insanların kalplerinin İslâm'a ısınmasına zemin hazırlamıştır.

Şu hususun da altını çizmemiz gerekir: Bir mümin sebepler dairesinde üzerine düşen görevi yerine getirmeli, gerisini Allah'a bırakmalı, başarılı olduğu durumlarda, kesinlikle gurur ve böbürlenmeye kapılmamalı, aksine her şeyi ihsan edenin Allah olduğu, O'nun yardımı olmadan hiçbir şeyin olamayacağı duygu ve düşüncesiyle hareket etmelidir.

Son olarak, kulluk hayatına azami dikkat edilmeli, baş vakit namazla birlikte teheccüd, evvabin gibi nafil ibadetler de yerine getirilmeli, cevşen ve tesbihat ihmal edilmemeli, günlük hayat zühd ve takva üzerine oturtulmalıdır.